

3. számú napirend

Előterjesztés

Készült: Gyermely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. március 8-ai ülésére.

Tárgy: Az önkormányzat 2023. évi költségvetésének elfogadása

Készítette: Zsebők-Gurin Marianna gazdasági vezető

Előterjesztő: Kókai Rita polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011.évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 24.§ (3) bekezdésben foglalt kötelezettségemnek eleget téve benyújtom a 2023.évi költségvetési rendelet-tervezetet a Magyarország 2023.évi központi költségvetéséről szóló 2022.évi XXV. törvényt (a továbbiakban: költségvetési törvény) alapul véve.

A 2023.évi költségvetési rendelet tervezetének összeállítása során figyelembe vettük a bekövetkezett jogszabályi változásokat, valamint az áthúzódó kötelezettségeket is.

A 2023-as költségvetési év alapproblémáit a növekvő kormányzati elvonások (szolidaritási hozzájárulás 17%-os emelése), a magas energiaárak, az élelmiszerárak növekedése, egyéb nyersanyagárak emelkedése okozzák. Ezekből a tényezőkből az önkormányzatok költségvetésében az energiaárak jelentik a legnagyobb kiszámíthatatlansági tényezőt 2023-ban. Az energiaárak többletköltsége éves szinten jelenleg pontosan nem kiszámítható.

A 22.000 forint feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat, az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást köteles teljesíteni a központi költségvetésnek.

A 2022. évi törvény szerint a szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzatok iparüzési adóerő-képességet meghatározó adóalapja.

A szolidaritási hozzájárulás mértéke továbbra is lineárisan növekszik az egy lakosra jutó adóerő-képesség emelkedésével.

Gyermely Község Önkormányzatának az egy főre jutó adóerő-képessége kb. 119.000 Ft, tehát jóval meghaladja a 22.000 Ft-ot, ezért 83.669.124 Ft szolidaritási hozzájárulási adót kell fizetni. Ez az összeg 12.358.575 Ft-al több mint a 2022. évi fizetési kötelezettségünk.

2023. évi költségvetés alakulása:

Az alábbi táblázatokban kimutatott összegek összevontan tartalmazzák az önkormányzat, a Gyermelyi Közös Önkormányzati Hivatal és a Kippkopp Napköziotthonos Óvoda kiadásait és bevételeit.

Önkormányzat bevétele összesen:

MEGNEVEZÉS	2022. évi terv	2023. évi terv
Önkormányzat működési támogatása	172.412.671	187.213.863
Működési célú támogatás	22.850.300	19.563.690
Felhalmozási célú támogatás	0	0
Közhatalmi bevétel	240.650.000	240.150.000
Működési bevétel	17.403.437	27.589.980
Felhalmozási bevétel	0	0
Működési célú átvett pénzeszköz	100.000	100.000
Felhalmozási célú átvett pénzeszköz	0	0
Előző évi maradvány	650.503.592	501.650.467
Központi támogatás előleg	0	0
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	1.103.920.000	976.268.000

A költségvetési törvény alapján az **állami támogatásokat** a 2022. évi költségvetéssel azonos elven, feladatalapú finanszírozás formájában biztosítja a központi költségvetés. A költségvetési törvényt áttekintve általánosságban elmondható, hogy a feladatfinanszírozás rendszere alapvetően nem változik 2022. évhez képest.

A 2023. évi állami hozzájárulásra vonatkozó mutatószám felmérésre és igénylésre novemberben került sor, melynek alapján a Magyar Államkincstár a Kvtv. szerint 2023. január 06-ig igazolta vissza az önkormányzatunkat megillető állami támogatások pontos összegét.

A Kormány a közüzemi díjak emelkedésére 2023-ban kiegészítő támogatást is biztosított a közvilágítási szolgáltatásra, és a konyha üzemeltetési szolgáltatására.

Önkormányzatunkat megillető **állami támogatást** az alábbi táblázatban mutatjuk be.

MEGNEVEZÉS	2022.évi terv	2023.évi terv
Településüzemeltetés támogatása	79.765.449	81.651.670
- közös hivatal	66.055.910	67.329.920
Gyermely	27.552.359	27.980.808
Szomor	19.809.798	20.114.506
Héreg	18.693.753	19.234.606
- zöldterület kezelése	4.382.280	4.521.400
- közvilágítás	6.112.000	6.532.500
- köztemető fenntartása	176.709	100.000
- közutak fenntartása	3.038.550	3.167.850
Egyéb önkormányzati feladatok	4.500.000	4.800.000
Lakott külterület támogatása	173.400	153.000
Polgármesteri illetmény emelkedés támogatása	0	3.374.542
Közvilágítás kiegészítő támogatása	0	2.060.000

Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása összesen:	84.438.849	92.039.212
Óvodapedagógusok és segítők bértámogatása	45.441.900	52.878.590
Óvodaműködtetési támogatás	7.590.000	9.230.000
Minősített pedagógusok kiegészítő támogatása	864.000	1.403.070
Köznevelési feladatok támogatása összesen:	53.895.900	63.511.660
Szociális feladatok támogatása	0	0
<i>Gyermekétkeztetés bértámogatása</i>	<i>12.722.920</i>	<i>15.337.704</i>
<i>Gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatása</i>	<i>5.476.731</i>	<i>12.806.617</i>
Gyermekétkeztetés támogatása összesen:	18.199.551	28.144.321
Közművelődési és könyvtári feladatok támogatása	3.496.540	3.518.670
Kiegészítő támogatás bérrendezésre Korm.rend.alapján	12.381.831	0
KÖZPONTI TÁMOGATÁS ÖSSZESEN:	172.412.671	187.213.863

Működési célú támogatás

A működési célú támogatás jogcím tartalmazza

- az Elkülönített Állami Pénzalapoktól kapott közfoglalkoztatottak alkalmazásával kapcsolatos kiadások támogatását **794.490 Ft** összegben. A támogatás az önkormányzatok adóerőképességétől függ.
- TB Alapoktól kapott támogatás védőnői szolgálat kiadásainak finanszírozását **9.769.200 Ft** összegben.
- Szomor és Héreg Község Önkormányzatoktól kapott támogatást a Közös Önkormányzati Hivatal kiadásainak fedezetére **9.000 000 Ft** összegben.

Közhatalmi bevételek

Az önkormányzat legjelentősebb bevételi forrásai továbbra is a helyi adókból származó bevételek.

A kkv-k iparüzési adó kedvezménye a 2023.évre vonatkozóan megszűnik, azonban a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 2023. január 1-jétől hatályos módosítása alapján az egyszerű és kedvezményes, sávos helyi iparüzési adózást évi 25 millió forint bevételig választhatják a kisvállalkozások, így például a legkisebbek, akiknek az éves bevétele 12 millió forint alatt marad, mindössze 50 ezer forint adót fizetnek évente. Az ezt az adózási formát választóknak lehetőségük lesz egy kedvezőbb, a

hagyományos módon számított adóalapjuknál alacsonyabb adóalap után fizetni az iparűzési adót.

Az egyszerűsített adóalap-megállapítás főszabálya szerint a kisvállalkozónak a helyi iparűzési adóalapját nem kell megállapítania, bevallást nem kell benyújtania és – mert az adóalap tételes összegű – az adóalapját nem kell megosztania a települések között.

Az új adózási modell szerint a kisvállalkozónak későbbiekben adóelőleget évente csak egyszer kell fizetnie, s amennyiben a kisvállalkozó bevétele az adott bevételi sáv felső határát nem haladja meg az adóévben, akkor az adóévre fizetett adóelőleghez képest további adót sem kell fizetnie (az adóelőleg, bevallás benyújtása nélkül a Htv. szövege alapján végleges adóvá válik). Így, ha a kisvállalkozó adóévi bevétele az előző adóévben is irányadó bevételi sávhatárt nem lépi át, az évi egyszeri adó(előleg) fizetésen túlmenően az adóéven belül más – adókötelezettséggel összefüggő – teendője nincs.

Tekintettel arra, hogy még nem tudjuk mely vállalkozások választják az egyszerűsített iparűzési adóalap meghatározását, számítások nem készültek. Ezért az iparűzési adó bevétel tervezése az előző évi adatokra támaszkodik.

A közhatalmi bevételek előirányzata 2023-ban várhatóan **240.150.000 Ft.**

Közhatalmi bevételek:

Megnevezés	2022.évi terv	2022.évi teljesítés	2023.évi terv
Építményadó	19.000.000	19.262.951	19.000.000
Telekadó	1.100.000	706.105	600.000
Idegenforgalmi adó	300.000	467.189	300.000
Iparűzési adó	220.000.000	229.518.507	220.000.000
Adópótlék, adóbírság	250.000	555.813	250.000
ÖSSZESEN	240.650.000	250.510.565	240.150.000

Működési bevételek

A működési bevételek közé tartoznak az önkormányzati vagyon hasznosításából származó, úgynevezett tulajdonosi bevételek:

- helyiségek bérleti díja (sportcsarnok, erdei iskola, közterület használat)
- a közvetített szolgáltatások ellenértéke
- a szennyvíz üzemeltetéssel kapcsolatos bérleti díj
- gyermekétkeztetésből származó bevétel

Működési bevétel éves várható összege: **27.589.980 Ft**

Működési célú átvett pénzeszköz

A több éves hagyományokat figyelembe véve községi rendezvények támogatására az adományszámlánkra 2023. évben **100.000** Ft bevételt terveztünk.

2022.évi maradvány

Az önkormányzat 2022. december 31-i pénzkészlete 538.645.713 Ft. Az önkormányzat „maradványa” nem egyenlő a számlamaradvánnyal, az évvégi pénzkészletet a számviteli szabályok szerint különböző korrekciós tételek módosítják (függő kiadások-bevételek, túlfizetések, hátralékok).

Fentieket figyelembe véve a kalkulált 2022.évi maradvány **501.650.467 Ft.**

Ebből 2022.évre **feladattal terhelt maradvány**, amelyek a 2023.évi költségvetésbe beépítésre kerültek.

- HÉSZ módosítás IV. részszámla	711.200
- Értékpince Gyarmatpusztán (HUNG-2021/7946 pályázat)	839.600
- Záportározó építésére pályázati támogatás	94.345.290
- Kápolna tetőfedés pótmunkái-pályázaton kívüli	2.793.500
- Óvodában tűzjelző kiépítése- TOP pályázat saját része	3.925.750
- Óvoda bővítése-TOP pályázat köt. váll áthúzódó része	265.729.769
- 2023.évi állami támogatás előleg visszafizetése	7.488.554
- 2022.évi szociális tűzifa pályázat áthúzódó része	<u>895.350</u>
	376.729.013

Természetesen ez az érték csak kalkuláció, a maradvány tényleges összege a 2022. évi zárszámadás eredményének függvényében változhat.

KIADÁSOK

Önkormányzat kiadása összesen:

MEGNEVEZÉS	2022.évi terv	2023.évi terv
Személyi juttatás	198.878.970	210.029.463
Munkáltatót terhelő járulék	25.855.040	27.620.232
Dologi kiadás	104.078.989	239.590.594
Ellátottak juttatása	3.000.000	2.810.000
Működési támogatás ÁHT-n belülre	12.930.000	14.048.940
Működési támogatás ÁHT-n kívülre	5.600.000	7.425.000
Beruházás	6.813.402	25.523.384
Felújítás	39.212.026	200.481.709
Tartalék	629.339.790	157.081.000
Elvonások, befizetések	500.000	500.000
Szolidaritási hozzájárulási adó	71.310.549	83.669.124
Előző évi állami támogatás előleg rendezése	6.401.234	7.488.554
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	1.103.920.000	976.268.000

Személyi jellegű kiadások:

A Kormány a kötelező legkisebb munkabéreket az alábbiak szerint határozta meg. A minimálbér garantált bruttó összege 232.000 Ft-ra (200.000 Ft-ról), a garantált bérminimum bruttó összege 296.400 Ft-ra (260.000 Ft-ról) emelkedett, amely mintegy 14-16 %os emelésnek felel meg.

A költségvetési törvény kimondja, hogy a költségvetési szervek által foglalkoztatottak éves cafetéria-juttatás kerete 2023. évben nem haladhatja meg a nettó 400 000 Ft-ot. Önkormányzatunknál az éves cafetéria juttatás kerete 2023. évben bruttó 200 000 Ft.

A köztisztviselői illetményalap jogszabályban meghatározott összege továbbra is 38.650 Ft, de a 2023. évi költségvetési törvény is lehetőséget ad az eltérésre.

A Képviselő-testületek az illetményalapot a Gyermelyi Közös Önkormányzati Hivatalban 2019. január 1-től 40.200 Ft-ban határozták meg. A hatályos köztisztviselői bértábla a hivatalban dolgozók részére sajnos semmilyen érdemi előre mozdulást nem nyújt.

A közalkalmazotti bérek szabályozásában 2023.évben változás nincs. A pedagógus életpálya modell részeként az elmúlt öt év során történt béremelés. 2023. január 1-től a pedagógusok ágazati pótléka 20 %-ról 32 %-ra emelkedett.

A személyi jellegű kiadások éves összege: **210.029.463 Ft**

Dologi kiadások:

A dologi és egyéb folyó kiadásainak keretösszegét a 2022. évi teljesítés adatok, a szerződéses kötelezettségek, illetve a várható infláció figyelembevételével állapítottuk meg.

A költségvetési szerv dologi kiadásainak jelentős hányadát az épületek, építmények fenntartással kapcsolatos közüzemi szolgáltatások igénybevétele, karbantartási kiadásai, valamint a gyermekétkeztetéshez vásárolt élelmiszer teszi ki.

Valamint a dologi kiadások között szerepel az óvoda bővítésével kapcsolatos fordított ÁFA befizetés 52.702.015 Ft, és a község területén a LED-es közvilágítás fejlesztése **25.475.674 Ft** összeggel.

Az energia költségek pontos kiszámíthatatlansága miatt az év során a takarékos gazdálkodásra kell törekednünk.

A dologi kiadások 2023.évi tervezett összege: **239.590.594 Ft**

Ellátottak juttatása:

Szociális juttatásokra **2.810.000 Ft** előirányzat áll rendelkezésre, amelynek fedezetét a magas adóerőképesség miatt ebben az évben sem biztosítja a központi költségvetés.

Ellátottak juttatása:

MEGNEVEZÉS	2022.évi terv	2022.évi teljesítés	2023.évi terv
Lakhatási támogatás	450.000	208.900	400.000
Időszaki tüzifa támogatás	0	0	0
Eseti támogatás	494.000	269.680	304.000
Krízis támogatás	950.000	1.236.250	1.000.000
Temetési támogatás	100.000	30.000	100.000
Köztemetés	250.000	0	250.000
Nyugdíjba vonultak támogatása	756.000	738.000	756.000
ÖSSZESEN:	3.000.000	2.482.830	2.810.000

Működési támogatások államháztartáson belülrre

Tatabányai Kistérségi Társulás által fenntartott Egyesített Szociális Intézet feladatellátásához kiegészítő támogatás biztosítása **11.000.000 Ft.**

Diákok Bursa Hungarica támogatásának tervezett összege **400.000 Ft.**

Zsámbék Város Önkormányzatnak orvosi ügyeleti hozzájárulás **2.648.940 Ft.**

Működési támogatások államháztartáson kívülrre

Továbbra is kiemelt feladat a **civil és nonprofit szervezetekkel** való jó együttműködés. Az önkormányzati támogatás feltételeinek megfelelően működő, bejegyzett, egyesületek, szervezetek éves működéséhez az önkormányzat saját forrásból támogatást biztosít.

A 2023.évi költségvetésben erre a célra **7.425.000 Ft-ot** különítettünk el.

Fejlesztési kiadások:

2023.évben a takarékos gazdálkodás miatt elsődlegesen a működés biztosításához szükséges egyes eszközök cseréjét, valamint a megkezdett pályázati fejlesztések befejezését (óvoda bővítése, főzőkonyha átalakítása) tervezzük.

Év közben fontos feladat a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, és a pályázatok keretén belül támogatott fejlesztéseknek kell előnyt biztosítani a felhalmozási kiadásokon belül.

Az alábbiakban bemutatjuk az önkormányzat 2023. évre tervezett fejlesztési céljait.

Beruházások:

- Zöldterület kezeléshez gépek, eszközök	635.000
- Hivatali munkához irodai eszközök	1.905.000
- Községgazdálkodáshoz eszközök	1.270.000
- Fogászati rendelőbe eszközök	254.000
- Védőnői szolgálathoz eszközök	254.000
- Közművelődési feladatokhoz eszközök	381.000
- Sportcsarnokba eszközök	635.000
- Konyhai eszközök	400.050
- Óvodai foglalkozáshoz eszközök	381.000

- Óvoda bővítése, főzőkonyha átalakítása pályázat: eszközök	18.732.950
- „Értékpince” pályázatból reflektor, kiállítótábla	675.384
ÖSSZESEN:	25.523.384

Felújítások

- Szennyvízcsatornán ÉDV Zrt által végzett felújítás	3.987.305
- Óvoda bővítése, főzőkonyha átalakítása-TOP pályázat	194.294.804
- Sándor Móricz Kápolna tetőfelújítás pályázaton kívüli pótm.	2.199.600
ÖSSZESEN:	200.481.709

Tartalék

Az önkormányzat tartaléka összesen **157.081.000 Ft**, ebből: az általános **működési tartalék** címen szereplő előirányzat lehetőséget biztosít az év közben felmerülő nem tervezett kiadások fedezetére. Összege **61.871.710 Ft**.

Céltartalék kimutatása az alábbiakban szerepel. Felhasználása esetén az összeget a megfelelő kiadásnemre szükséges átcsoportosítani.

- Záportározó építése pályázati rész	94.345.290
- Képviselői keret:144.000 Ft x 6 fő	864.000
ÖSSZESEN:	95.209.290

Elvonások

A 2022 évi állami támogatások elszámolásából eredő esetleges visszafizetések előirányzatát tartalmazza **500.000 Ft** összegben.

Előző évi állami támogatás előleg rendezése

A Magyar Államkincstár december végén jogszabály alapján **támogatási előleget** utal az önkormányzatok részére. Ennek rendezésére a költségvetésben **7.488.554 Ft** előirányzatot kell biztosítani.

Összegzés

Jelen formájában az Önkormányzat, a Gyermelyi Közös Önkormányzati Hivatal, valamint a Kippkopp Napköziotthonos Óvoda 2023. évi összevont tervezett kiadási és bevételi **főösszege 976.268.000 Ft**.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fenti szempontok figyelembevételével alkosson rendeletet Gyermely Község Önkormányzatának 2023. évi költségvetéséről!

Gyermely, 2023. február 17.

Kókai Rita
polgármester